

ДИСЦИПЛІНА «НАУКОВІ БАЗИ ДАНИХ І ОН-ЛАЙН РЕСУРСИ В ЕКОЛОГІЇ»

Анотація. Належить до переліку навчальних дисциплін вільного вибору аспіранта. Вона забезпечує професійний розвиток аспіранта та спрямована на формування у нього компетенцій у сфері отримання і обробки інформації за обраним напрямком досліджень. Особливий акцент зроблено на можливості наукових баз даних і он-лайн ресурсів у різних сферах екології.

Мета навчальної дисципліни: полягає у формуванні у аспірантів системних знань про сучасні наукові бази даних, цифрові репозитарії та он-лайн ресурси, а також розвиток навичок їх ефективного використання для проведення фундаментальних і прикладних екологічних досліджень, дисципліна спрямована на оволодіння методами пошуку, критичного аналізу, систематизації та коректного цитування наукової інформації з міжнародних і національних інформаційних ресурсів у галузі екології та охорони довкілля, вивчення курсу забезпечує підготовку аспірантів до самостійної науково-дослідної діяльності, підвищує рівень академічної доброчесності та сприяє інтеграції результатів екологічних досліджень у міжнародний науковий простір.

Попередні вимоги:

Аспірант повинен знати: основи загальної та прикладної екології, зокрема ключові екологічні концепції, теорії та сучасні напрями наукових досліджень, методологію наукових досліджень, включаючи формулювання наукової проблеми, мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження, базові принципи роботи з науковою літературою, зокрема пошук, аналіз і узагальнення наукових джерел, основи академічного письма та вимоги до оформлення наукових публікацій, дисертаційних робіт і звітів, принципи академічної доброчесності, зокрема норми цитування, уникнення плагіату та етичні засади наукової діяльності.

Аспірант повинен вміти: здійснювати цілеспрямований пошук наукової інформації з використанням міжнародних і національних наукових баз даних та он-лайн ресурсів у галузі екології, критично оцінювати якість, наукову новизну та достовірність інформації, отриманої з електронних наукових джерел, систематизувати, узагальнювати та інтерпретувати результати аналізу наукових публікацій для обґрунтування власних екологічних досліджень, коректно використовувати інструменти бібліографічного менеджменту та оформлювати посилання і списки використаних джерел відповідно до міжнародних стандартів, застосовувати он-лайн аналітичні платформи та відкриті екологічні дані для обробки й представлення результатів наукових досліджень.

Змістові модулі:

- Теоретичні засади наукових баз даних та он-лайн ресурсів в екології. Поняття, класифікація та функціональні особливості наукових баз даних; роль цифрових інформаційних ресурсів у сучасних екологічних дослідженнях; тенденції розвитку наукової комунікації та відкритої науки.

- Міжнародні та національні наукові бази даних у галузі екології. Характеристика провідних наукометричних і реферативних баз даних; спеціалізовані екологічні інформаційні ресурси; критерії відбору наукових джерел для дисертаційних досліджень.

- Методи пошуку та аналізу наукової інформації. Стратегії пошукових запитів; використання ключових слів і логічних операторів; інструменти фільтрації та оцінювання релевантності наукових публікацій; аналіз цитованості та наукового впливу.

- Управління науковою інформацією та бібліографічними даними. Програмні засоби для збереження, систематизації та опрацювання бібліографічних даних; стандарти оформлення наукових посилань; автоматизація підготовки списків використаних джерел.

- Відкриті екологічні дані та он-лайн аналітичні ресурси. Поняття та принципи відкритих даних; глобальні та регіональні екологічні дата-платформи; використання он-лайн інструментів для аналізу, візуалізації та інтерпретації екологічної інформації.

- Академічна доброчесність та етика використання он-лайн ресурсів. Норми наукової етики; авторське право та ліцензії відкритого доступу; запобігання плагіату; відповідальне використання наукових баз даних і цифрових ресурсів у екологічних дослідженнях.

Мова викладання: українська.

Рік підготовки, шифр навчальної дисципліни: друге півріччя другого року навчання, ДВА. 2.02.05.

Кількість кредитів: 4.

Форма заключного контролю: іспит.

Структура навчальної дисципліни: загальний обсяг 120 годин.

Викладачі:

- Курбатова Інна Миколаївна, д.б.н., професор, професор кафедри екології та зоології ННЦ «Біології та медицини»;
- Подобайло Анатолій Віталійович, к.б.н., доцент, завідувач кафедри екології та зоології.

Інформація про викладачів:

- <https://biomed.knu.ua/institute-activity/educational/kafedry/kafedra-ecology-and-zoology/spivrobotnyky/vykladachi/7797-kurbatova-inna-mikolajivna.html>;
- <https://biomed.knu.ua/institute-activity/educational/kafedry/kafedra-ecology-and-zoology/spivrobotnyky/vykladachi/1389-podobajlo-anatolij-vitalovich.html>